

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **PhDr. J. M.**, zastúpeného JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, proti žalovanému **Krajskému školskému úradu**, so sídlom v Prešove, Nám. Mieru 3, **o ochranu osobnosti**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 20 C 111/2006, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 22. februára 2011 sp.zn. 19 Co 131/2010, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Krajského súdu v Prešove z 22. februára 2011 sp.zn. 19 Co 131/2010 a uznesenie Okresného súdu Prešov zo 17. septembra 2010 sp.zn. 20 C 111/2006 **z r u š u j e** a vec vracia Okresnému súde Prešov na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Prešov uznesením zo 17. septembra 2010 sp.zn. 20 C 111/2006 prerušil konanie vedené na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 20C 111/2006 až do právoplatného skončenia konania vedeného na Krajskom školskom úrade v Prešove pod sp.zn. 1/2004. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že zo záverov Nálezu Ústavného súdu SR z 20. januára 2010 sp.zn. II ÚS 349/2009, prevzatých do zrušujúceho uznesenia Krajského súdu v Prešove z 30. marca 2010 sp.zn. 19 Co 28/2010, okrem iného vyplýva, že bude potrebné zistiť, či bolo už právoplatne rozhodnuté o zaradení žalobcu do funkcie, ako aj o skončení jeho štátnozamestnaneckého pomeru u právneho predchodcu žalovaného a že až po tomto zistení bude môcť súd opätovne „vyhodnotiť“ uplatnený nárok žalobcu o ochranu jeho osobnosti. Z uvedeného vyvodil, že posúdenie otázky právoplatného rozhodnutia o zaradení žalobcu do funkcie, ako aj skončenia jeho štátnozamestnaneckého pomeru, ktoré sa rieši v konaní

vedenom na Krajskom Školskom úrade v Prešove pod sp.zn. Spr. 1/2004 je nevyhnutné pre rozhodnutie v danej veci. Vyhovел preto v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. návrhu žalovaného na prerušenie konania.

Krajský súd v Prešove uznesením z 22. februára 2011 sp.zn. 19 Co 131/2010 na odvolanie žalobcu potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca si nepochybne uplatňuje svoje právo na ochranu osobnosti v súvislosti so skončením jeho štátnozamestnaneckého pomeru. Otázka existencie štátnozamestnaneckého pomeru môže mať preto vplyv a význam pre rozhodnutie predmetnej právnej veci. Stotožnil sa teda s názorom okresného súdu, že výsledok konania na Krajskom školskom úrade v Prešove, ktorého predmetom je konanie o skončení štátnozamestnaneckého pomeru žalobcu, môže podstatne ovplyvniť posúdenie jeho nároku na ochranu osobnosti. Keďže o tejto skutočnosti nebolo doposiaľ právoplatne rozhodnuté, dospel zhodne so súdom prvého stupňa k záveru, že je potrebné vyčkat' na rozhodnutie príslušného orgánu a konanie v tejto veci prerušiť. Poukázal tiež na Nález Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 349/09 z 20. januára 2010, v zmysle ktorého je pre posúdenie nároku žalobcu v tejto veci potrebné vyhodnotiť právoplatné rozhodnutie o zaradení žalobcu do funkcie, ako aj skončenie jeho štátnozamestnaneckého pomeru. Považoval preto rozhodnutie okresného súdu za vecne správne.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal včas dovolanie žalobca. Žiadal, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zmenil tak, že návrh žalovaného na prerušenie konania zamietne. Dovolateľ mal za to, že rozhodnutím odvolacieho súdu o prerušení konania mu bola odňatá možnosť pred súdom konať. V tejto súvislosti uviedol, že podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde alebo inom orgáne Slovenskej republiky a že v konaní postupuje súd v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná (§ 6 O.s.p.). Opätovne zdôraznil, že svoj nárok na ochranu osobnosti odvodzuje od nezákonného rozhodnutia právneho predchodcu žalovaného zo dňa 16. júla 2003 o skončení jeho štátnozamestnaneckého pomeru, ktoré bolo zrušené rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. novembra 2004 sp.zn. 6 SŽ 179/2003 (práve ním a nie iným budúcim rozhodnutím, došlo k zásahu do jeho práva na ochranu súkromia a ľudskej dôstojnosti). Ak preto v danej veci okresný súd prerušil konanie a odvolací súd jeho rozhodnutie potvrdil, išlo o postup nesprávny a nezákonný, v dôsledku ktorého nie je naplnená účinná a rýchla ochrana

jeho práv. Poukázal tiež na to, že zo záverov Ústavného súdu Slovenskej republiky, na ktoré je v konaní odkazované, nevyplýva, že by bolo potrebné vyčkať na rozhodnutie o jeho zaradení do funkcie a o skončení jeho štátnozamestnaneckého pomeru, o ktorých otázkach sa vedú konania na Krajskom školskom úrade v Prešove. Nevidel preto dôvod na prerušenie konania a žiadal v konaní pokračovať.

Žalovaný sa k podanému dovolaniu žalobcu vyjadril tak, že dôvody v ňom uvádzané považoval za právne irelevantné. Stotožnil sa s rozhodnutím prvostupňového aj odvolacieho súdu o prerušení konania do právoplatného skončenia veci vedenej na správnom orgáne o vymenovaní žalobcu do štátnej služby, ako aj o skončení jeho štátnozamestnaneckého pomeru, ktorých výsledok môže významne ovplyvniť posúdenie prejednáwanej veci, a teda aj konečné rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), riadne zastúpený (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednáwanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu. Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolateľ napadol potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky žiadneho z vyššie citovaných uznesení. Jeho prípustnosť podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. preto neprichádza do úvahy.

Ak súdne konanie trpí niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. Osobitne sa zaoberal námietkou dovolateľa, že konanie trpí vadou uvedenou v § 237 písm. f/ O.s.p.

Žalobca v dovolaní namietal, že rozhodnutím o prerušení konania mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Vyššie citované zákonné ustanovenie upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, teda také, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné. Predmetné ustanovenie dopadá na procesné situácie, v ktorých súd môže konanie prerušiť, no nemusí tak urobiť. Prerušenie konania je tu na úvahe vec prejednávajúceho súdu a je upravené len ako procesná možnosť tohto súdu, nie však ako jeho povinnosť. Súd má najskôr zvážiť možnosť iných vhodných opatrení a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Prerušenie konania v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia predpokladá, že prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu. Z hľadiska kritéria významu riešenej otázky pre rozhodnutie súdu môže ísť iba o otázku, ktorá je pre rozhodnutie súdu podstatná. Ak by sa v inom konaní riešila len celkom okrajová otázka, prípadne otázka, od ktorej

posúdenia rozhodnutie súdu nezávisí, nebude prerušenie konania na mieste. V takomto prípade by prerušením konania išlo o postup súdu v rozpore s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a so zákonnou požiadavkou rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov v súdnom konaní vyplývajúcou z ustanovenia § 6 O.s.p. (v konečnom dôsledku ide o odmietnutie vykonať spravodlivosť účinne a rýchlo). Procesnoprávnym následkom prerušenia konania totiž je, že sa nevykonávajú pojednávania a že sa zastavuje plynutie všetkých procesných lehôt (§ 111 ods. 1 O.s.p.).

V posudzovanej veci je z obsahu žaloby zrejmé, že zásah do osobnostných práv (práva na súkromie a ľudskú dôstojnosť) mal byť žalobcovi spôsobený vydaním rozhodnutia Okresného úradu vo Vranove nad Topľou zo 16. júla 2003 o skončení štátnozamestnaneckého pomeru v spojení s potvrdzujúcim rozhodnutím Úradu pre štátnu službu zo 4. novembra 2003 č.j. UŠS-18404/2003, ktoré rozhodnutie bolo rozsudkom Najvyššieho súdu SR z 24. novembra 2004 sp.zn. 6 SŽ 179/2003 zrušené a vec bola úradu vrátená na ďalšie konanie. Žalobca v žalobe teda nepochybne tvrdí, že k neoprávnenému zásahu do jeho osobnostných práv došlo formou vydania vyššie uvedených nezákonných rozhodnutí správnych orgánov. Pre rozhodnutie súdu je preto významné predovšetkým to, či zásah v podobe vydania týchto nezákonných rozhodnutí (nie) je objektívne spôsobilý vyvolať následky týkajúce sa osobnosti žalobcu. Vydanie ďalších rozhodnutí Krajským školským úradom vo veci skončenia štátnozamestnaneckého pomeru, prípadne vo veci zaradenia žalobcu do funkcie, nemá preto, podľa dovolacieho súdu, žiaden právny význam pre rozhodnutie o uplatnenom nároku. Ak za tohto stavu okresný súd predmetné konanie vo veci prerušil až do právoplatného skončenia konania vedeného na Krajskom školskom úrade v Prešove pod sp.zn. 1/2004 a krajský súd toto rozhodnutie potvrdil, ide o rozhodnutia, ktoré boli vydané, hoci pre ich vydanie neboli splnené zákonné podmienky uvedené v § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Výsledkom tohto nesprávneho postupu je v podstate odmietnutie vykonať spravodlivosť účinne a v primeranej lehote, čím súdy porušili právo žalobcu na súdnu ochranu. Ide nepochybne o nesprávny postup, ktorý napĺňa skutkovú podstatu ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky preto neostalo iné, než uznesenie odvolacieho súdu a tiež súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 prvá veta O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 11. apríla 2012

JUDr. Ladislav Górasz, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová